

NAŠA VAS

Državna licejska
knjižnica
Ljubljana

Skrili nameni in
tajni cilji v delovanju,
to so lastnosti vseh
meščanskih strank.
„Selo“.

GLASILO ZEMLJORADNIŠKE STRANKE ZA SLOVENIJO.

Izhaja vsak četrtek.
Stane celoletno 20 Din. (80 K)
pol leta 10 Din. (40 K)
za inozemstvo 35 Dinara letno
za Ameriko 5 Dolarjev

Uredništvo in upravnništvo lista:
Celje, Razlagova ulica 11.
Glavni urednik: Anton Novačan.

Oglasi za vsak mm višine stolpca (64 mm) K 1-20
Mali oglasi do 30 mm stolpca (64 mm). . K 1-
Pri stalnih inseratih znaten popust.

Kocka je pala.

Kot soustanovitelj Samostojne Kmetijske Stranke sem takoj od prvih začetkov deloval za njo. Nisem se strahil ne truda, ne denarnih žrtev v dobri veri, da bo ta stranka rešila tudi slovenskega kmeta v svobodni Jugoslaviji.

Toda med tem, ko smo mi drugi delali, so Samostojni prvaki mešetarili in kupčije delali za našim hrbtom. Imeli so zmirom dva lica in dve vesti. Eno lice so imeli za nas „nižje“ in nas slepili s svojimi obljubami, drugo lice pa so imeli za g. Pašiča, Hribarja in za vse magnate, od katerih so pričakovali, da bo kaj koristilo. Eno vest so imeli, kadar so prišli med nas, kazali so se nam, da so čisti in pošteni, kazali so se mučenike in boritelje „Za Staro Pravdo“ — drugo vest pa so imeli za svoje žepe in za Mamona. Kot izvoljeni poslanci so ti urekli, Drogeniki, ti zviti Mrmolje in Kušarji stopili sicer v zvezo z Zemljoradniki, toda ne z namenom, da bi delali za „Staro pravdo“. Temveč da bi se po hrbtu naše močne Zemljoradniške stranke splazili ložje do svojih ciljev in imeli večjo ceno za vlado kot izdajalci in odpadniki od Zemljoradnikov.

Že takrat, ko so odpadli od Zemljoradnikov, je zavrelo med našimi vrstami. Toda tolazili so nas s „koristmi“, ki jih bodo dobili od vlade za našega kmeta in delavca, sklicevali so se na disciplino in mi smo ubogali. Tako so lahko nadaljevali svoje delo. Toda, ko so ob zadnji krizi zopet šli v vlado in ostali pri polnih koritih, četudi je sam g. Pucelj na zadnjem ljubljanskem sestanku hujskal proti vladi, češ da so predložene rezolucije proti vladni politiki še premile, smo uvideli, da nas imajo samostojni poslanci za norca in da smo mi njihovi volilci in njihovi agitatorji le prokleto grablje.

Prosili so Zemljoradnike, da bi se ponovno z njimi združili v eno stranko. Govorili so nam, da so z Zem-

ljoradniki v neprestani zvezi. Zdaj pa nam je zemljoradniški poslanec br. Sušič na našem prvem Zemljoradniškem sestanku v Celju povedal, da vse [to ni res in „da se ne je vsak lič, ki leti!“ Brat Kuralt iz Gorenjskega pa nam je odkril, da so Mrmolja, Majcen, Kušar in Drogenik prejeli pred lanjskimi volitvami od demokrata g. dr. Žerjava 400.000 kron na roko. Urek sam pa je prejel 30.000 kron. Zakaj nas niso o tem obvestili? Zakaj niso o teh velikih svotah položili račune? Kje je ta denar? Zdaj razumemo, zakaj zida Urek hišo iz betona in hrastija, zdaj razumemo sladke oči Drogenika, zdaj razumemo, zakaj Mrmolja posestvo prodaje in novo kupuje.

Dolgo ste nas vlekli za nos in skušali z zavijanjem potolažiti nezadovoljne, katerih je zmirom več. Nihče si ni upal javno nastopati proti vam zavoljo „sloge“. Voda ki stoji, začne gniti, stranka ki trpi trohno v svojih vrstah, začne propadati. Zato sem vzdignil svoj glas in vam s svojim izslopom iz SKS pokazal, da nismo vsi taki norci, kakor si mislite.

Jaz sem lonec delal, a ko vidim, da je ta lonec za nič, ga razbijem in napravim novega.

Kocka je pala! Mi imamo v Sloveniji Zemljoradniško Stranko, ki je pri Srbih in Hrvatih že tako mogočna, da bo po prihodnjih volitvah najmočnejša stranka v Skupščini. Rešitev slovenskega kmeta pa je samo v zvezi s hrvaškim in srbskim kmetom. Zato verujem, da bo Zemljoradniška Stranka tudi v Sloveniji izpodrinila samostojne bahače in vse druge stranke, ki nas kmete poznajo le kot „Stimmvieh“.

Samostojneži so zviti in ker jim teče voda v grlo, se zatekajo k kmetiškemu slogu. Samostojni poslanci se delajo, kakor da bi oni bili stranka. Potrebno pa je, da ločimo poslance od stranke, da razločujemo stvar od stvarnika. Stvarnik zmerom lahko svojo stvar razbije, če vidi da je vstvaril pokveko. Mi smo izvolili za poslance slabe ljudi, zato jih nočemo več.

Tretja Tvoja zvesta straža bil je človek Tvoj, kmetič in delavec slovenski, z dušo zasanjano, s srcem pravičnim in polnim hrepenenja po lepem solncu. On edini svojega plemena je šel najdalje za njim. Je šel za njim, za solncem svojim, zvesto in udano z njim do cilja, kjer tone ono v zlato žareči svoj zapad.

Ah, kakšna li si bila, zemlja moja, kakšna li si bila stoletja! Koga li nisi sprejela vase, koga li nisi vzela nase, kako si mešala kri in duha vseh rodov tu pod Triglavom!

Bila si včasih grešnica, zemlja moja, in si ostala devica. Bila si kletka teme in mraka, zemlja moja, pa si dala človeštvu prerokov. Bila si galija sužnjev, pa si rodila puntarje. Tam po Dolenjskem še stoji stara drevesa, ki so nosila telesa obešenih kmetov. Tam na brežiškem polju, zemlja moja, še drhte sence mučnikov upornikov, kadar bije polnoči in spi v mesečini

Zato, dragi kmetje in delavci, poslušajte me! Če hočemo eno močno kmetijsko stranko v Sloveniji, če hočemo skupno delo, tedaj so pogoji nas Zemljoradnikov sledeči:

1. Da vsi poslanci Samostojne Kmetijske Stranke položijo svoje mandate,

2. da se ustanovi častno sodišče, ki bo presodilo njihove grehe in jih javno žigosalo, da ne bodo nikoli več delali politiko, ne doma in ne v Beogradu, v imenu slovenskega kmeta in „Stare Pravde“.

3. da njihovi namestniki kot poslanci sprejmejo v celoti naš zemljoradniški program, kakor ga je priobčila „Naša Vas“, in da se v Beogradu pridružijo našim zemljoradniškim poslancem, ki jih imamo že 27.

To so pogoji nas Zemljoradnikov za skupno delo.

Jaz pa osebno pozivam vse tiste bivše tovariše iz Samostojne Kmetijske Stranke, ki me poznajo in vedo, koliko sem jaz za stranko žrtvoval idealnega dela in denarja, da se priključijo nam slovenskim Zemljoradnikom in da vzdignemo po vsem Slovenskem vihar, ki bo očistil zrak nad nami, katerega so okužili samostojni poslanci s svojo politiko.

Kocka je pala. Na noge vsi, ki ste proti korupciji v stranki in državi, na noge vsi, ki resnično in pošteno hočete srečo slovenskega kmeta in delavca.

Delajte za naše glasilo „Naša Vas“.

Živila velika celodržavna Zemljoradniška Stranka slovenskih, hrvaških in srbskih kmetov.

Trnovlje, na Novega leta 1922.

Anton Mahen,

predsednik pripravljalnega odbora za organizacijo Zemljoradniške Stranke v Sloveniji.

Proti batinam in grdemu ravnanju z državljanji.

Interpelacija zemljoradniškega poslaniškega kluba. — Strašni slučaji.

Iz Beograda prejemamo: Zemljoradniški poslanski klub je poslal ministerskemu svetu to-le interpelacijo: „Kljub vsem zakonskim predpisom in nasprotno človeškemu dostojanstvu in že ustaljenim nazorom kulturnih narodov v vprašanju telesne kazni in telesnega zlostavljanja, se vendar od časa do časa javljajo slučaji, da naše državljanje civiliste ali vojake pretepajo ali zlostavljajo, posebno organi vojnega ministerstva in ministerstva notranjih del. Take slučaje smo mogli v nerednih prilikah za časa vojne in neposredno po njej pripisovati odgovornosti posameznih oseb in posledicam vojne, ki je v tem kakor tudi v marsikaterem drugem oziru uplivala demoralizatorno.

Ni potrebno naglašati, kako nezasluzeno sliko o kulturi našega naroda so podajali taki slučaji žaljenja človeškega dostojanstva in koliko so ti slučaji ubijali ugled našega naroda in države in njenega upanja, naše vojske. Tudi je znano, kako žalostne posledice so imeli ti pojavi na razpoloženje našega naroda na Hrvaškem in v Slavoniji z ozirom na državno in narodno jedinstvo in kakšno mesto so zavzeli ti pojavi v argumentacijah največje tamkajšnje stranke proti kaj tesnejšemu narodnemu in državnemu jedinstvu in kako so slučaji batinanja nepovoljno uplivali na vstvarjanje čustev jedinstva našega troimenega naroda, kar je objavil tudi poslanec dr. Milan Rojc v „Novi Evropi“ — in nasprotno, kako so imenitno poslužili vsem tistim, ki rovarijo proti jedinstvu in uničujejo ugled vseh bistvenih faktorjev tega jedinstva.

Toda ti slučaji iz časa neurejenih razmer niso ponehali ampak so se pojavljali še nadalje, celo po sprejetju ustave in to na žalost v največ primerih ravno od strani organov javne

svojo minljivo začasnost, zakaj njih ideal je številka. In številka jim pravi, da pride za prvim objemom Svobode še drugi objem, ki Te očisti vso in Te pokaže svetu v Tvoji pravi lepoti.

In še le tedaj boš lahko vrnila bratom, kmetom in delavcem srbskim in hrvatskim, veliki dolg krvi, zemlja moja. Še le tedaj boš vrnila veliki dolg plemenitosti velikih src, ki so kjerkoli na svetu bila, krvavela in umirala za cilje Svobode Človeka.

Mi deca Tvoja, ki smo te videli na tleh in Te gledamo v prvem vstajenju Tvojem, veselimo se! Radujmo se in ponosni čakajmo dneva, ko Te uzremo v Hramu Lepote, kamor hrepene vsi narodi.

Čudiš li se čudom, zemlja moja, čudiš li se čudu, ki Ti ga je dodelil Gospod Bog in blagoslovil Tvoje trpljenje?

Anton Novačan.

Pesem Sloveniji ob Novem letu 1922.

Čudiš li se čudom, zemlja moja, čudiš li se čudu, ki Ti ga je dodelil Gospod Bog in blagoslovil Tvoje trpljenje?

Tisočletno ihtenje Ti je zastalo v grlu, solze Tvojih oči so usahnile, pod rosnimi trepalnicami se je umiril plahi pogled Tvoj, na Tvojih licih kopnijo temne sence in krog trpkih usnen mučenice širi se smehljaj, blag in nežen, usmev cvetlice v ledu, ko prejme prvi poljub toplega solnca.

Pripeljale so jo Tvoje zveste straže in prejela si poljub Svobode.

Prva Tvoja zvesta straža bila Ti je rodna gruda.

Druga Tvoja zvesta straža bil je jezik Tvoj, Tvoj tisočletni sladki — kaj! —

in državne varnosti, ki so ravno vsled svojega položaja poklicani, da izvršujejo zakone in ščitijo red in javno varnost. Množitev takih pojavov in neuspešnost pritožb proti njim vsvarja prepričanje, da za njih ne morejo nositi odgovornost posamezniki, temveč sam sistem vladanja, ki ga je ta vlada upeljala in ga drži še dalje.

Vlada ni obvestila javnost o mnogih slučajih, ki zbujaajo sum, da je res bilo nasilstev in zlorab službenega položaja organov javne varnosti proti življenju državljanov in telesni nedotakljivosti.

Tako je ostal nerazjasnjen slučaj dijaka Veljkovića, katerega je naša policija zaprla v Solunu, misleč, da je on atentator Marinković. Še tistega dne, ko ga je policija izpustila, je Veljković umrl.

Štefana Zupanca, prostovoljca-officirja jugoslovanske divizije v Dobruži, ki je bil komunist, je ustrelil na Novo leto 1921 v Vukovarju iz neposredne bližine neki pandur, ki se nahaja še zdaj v službi, a preiskava še do danes ni uvedena, da bi javnost zvedela.

Dr. Dragomira Ikonića urednika „Republike“ in njegovega sodelavca Božo Pavlovića napadli so po noči sredi Beograda neki redov in podnarednik pod vodstvom gardijskega majorja in ju pretepli skoraj do mrtvega. Splošno je mnenje, da so izvršili ta divjaški napad zato, ker je dr. Ikonić po svoji častniški dolžnosti možato kritiziral javno delovanje nekaterih višjih oficirjev, znanih kot voditelji famozne klike, znane pod imenom „Bela Roka“.

Juri Simić, kmet iz Obudovca (Bosna) prišel je v Brčko, da vzdigne na pošti denar za zemljoradniško zadruho. Od njega je zahteval žandarjski narednik Ivan Čolak, da ga Simić takoj popelje na svojem vozu v vas. Simić ga je prosil, da ga malo počaka, dokler on ne opravi na pošti, potem pa ga popelje. Toda narednik Čolak ni bil s tem zadovoljen, marveč je Simića protipostavno zaprl, pustivši njegov voz in konje na cesti brez nadzorstva. Pretepal ga je in držal celo noč v zaporu.

Marko Nedeljković, redov II. čete I. bataljona 37. pešpolka je izvršil samomor, zato ker ga je pretepal in grdo z njim ravnal njegov predpostavljani, o čemur je stavil upit na vojnega ministra narodni poslanec Sušić.

Milan Stojanović, kapetan II. klase komandir I. čete 3. pešpolka, pretepel je vojaka iz Dobroga Dola okrožja pirotskega in mu je izpulil šop las. Ta kapetan je ravno tako barbarsko postopal tudi z drugimi vojaki.

V Vugrovcu v Dalmaciji so tamkajšnji žandarji pred nekoliko meseci aretirali kmeta Ercega in Vukovića, ju odpeljali v svojo kasarno, ju zvezali, zamašili jima usta in ju neusmiljeno pretepli. Potem so ju oddali v sodnijsko ječo in ju tam strahovito pretepli, kar je zdravniško ustanovljeno.

Zato nam je čast zaprositi predsednika vlade, da nam v najkrajšem času odgovori na ta-le vprašanja:

1. Kaj je storil proti krivdi kršenja telesne varnosti in življenja državljanov v omenjenih slučajih?

2. Ali hoče vse tiste službene organe, ki so zlorabili svoj položaj primerno kaznovati in jih ukloniti s položaja v interesu varnosti državljanov in ugleda države?

3. Na kak način bo zaprečil, da se tako žalostni in škodljivi pojavi več ne dogajajo?

Kako ustanovimo „Vaški Svet“?

„Vaški svet“ je temeljna organizacija, je jedro zemljoradniškega gibanja.

Kako ustanovimo „Vaški svet“?

Zbera se moške ene vasi ali iz cele občine, izvolijo sestanku predsednika, ki raztolmači glavne točke zemljoradniškega programa. Povdarjati je vedno treba, da hoče Zemljoradniška stranka združiti vse slovenske, hrvatske in srbske kmete in delavce in da je celodržavna organizacija, ki bo danes jutri tako močna, da bo prevzela vladno in zadovoljila vsem potrebam kmetov in delavcev.

Na to shod Zemljoradnikov izvoli odbor: Predsednika, tajnika, blagajnika in 4 — 6 — 8 — 10 odbornikov, kakor je pač število pristašev v dotičnem kraju. O tako ustanovljenem „Vaškem svetu“ spiše te zapisnik in ga pošlje uredništvu „Naša Vas“ v Celje. Član naše stranke je lahko vsak kmet in delavec in duševni delavec, ki je na katerikoli način dokazal, da mu je blagor kmetov in delavcev pri srcu. Izključuje pa kmečke bahače, žganjarje, neznačajne in vaške oderuhe. V „Vaškem svetu“ naj ima posebno mladina častno mesto. Kdor zna dobro govoriti, tisti naj prevzame nalogo agitatorja in organizatorja v dotičnem kraju. Vero, Boga in duhovnike treba pustiti v miru.

Ker naša velika stranka obstoji že po celi državi, ni treba nikakoršne prijave oblastem.

„Vaški svet“ ima enkrat na mesec svojo sejo, na kateri se obravnavajo dnevni dogodki s stališča našega programa. Tudi obravnava o dogodkih v domačem kraju, o obnašanju in gibanju drugih strank, o uradnikih in sploh o vsem javnem življenju v področju dotičnega „Vaškega sveta“. O vsaki seji se spiše protokol in se vpošlje uredništvu „Naše Vasi“ v Celje.

Vsak na novoustanovljeni „Vaški svet“ dobi od tajništva Z. Z. v Celju strankin program in članske izkaznice.

Vsak član „Vaškega sveta“ mora biti naročnik glavnega glasila naše stranke v Sloveniji „Naša Vaša“, ki izhaja vsak četrtek v Celju, Razlagova ulica 11.

V boj proti vsem kmečkim in delavskim škodljivcem, pijavkam in gosencam na našem narodnem telesu.

Le z ustanovitvijo „Vaških svetov“ pridobita slovenski kmet in delavec veljavo svojim danes še zaničevanim žuljem.

Domača politika.

Naš prvi zbor.

Na dan 28. decembra minolega leta so napovedali Samostojneži v Celju svoj zbor zaupnikov. Prišel je iz Ljubljane ves njihov generalštab, prišla sta tudi častivredna vladna poslanca gg. Urek in Mrmolja. Ko so začeli zborovati, je zahrumela opozicija, ki jo je vodil naš vrli zemljoradnik brat Anton Mahen iz Trnovelj. Opetovano je zahteval besedo in ko jo je dobil, je v dobro premišljenem govoru povedal slepim samostojnim generalom vso žalostno resnico v obraz. Ob koncu svojega junaškega govora je pozval vse pristaše, katerim so se odprle oči, da naj zapuste te uboge samostojne generale, in naj gredo na naš prvi zemljoradniški zbor, ki smo ga pripravili v gostilni pri „Angelu“.

Tedaj so se vzdignili vrli naši in s klicanjem „Živijo Zemljoradniška Stranka“ zapustili dvorano. Dve tretjini najboljših mož je zapustilo samo-

stojne generale in njihov generalštab, ki so s prosečimi glasovi klicali: „Prosim ostanite“ — in delali kisle obraze pred prazno dvorano, ko jih nihče ni ubogal.

Pri „Angelu“.

Vsi, ki so pokazali hrbet samostojnim generalom, so se na to zbrali v gostilni pri „Angelu“. Naš urednik br. Novčan jih je kot sklicatelj pri srčno pozdravil. Za predsednika predlagani in izvoljeni br. Mahen je v daljšem govoru pojasnil pomen tega, kar se je ravnokar zgodilo v „Narodnem domu“ in važnost našega prvega zbora v Sloveniji. Na to je dal besedo br. Kuralt, zastopnik ponesne Gorenjske. Br. Kuralt je razložil zboru zgodovino SKS od prvega postanka do današnjih dni. Razkril je vso sramotno nago samostojnih poslancev in nepopisno ogorčenje je zavladovalo, ko je povedal, da so samostojneži pred volitvijo v konstituantno mešetarili s g. Protičem, ki jim je obljubil 2 milijona, a teh 2 milijonov niso dobili, ker je klerikalni vodja g. Korošec podučil g. Protiča, kdo in kakšni so ti ljudje.

Nato so se obrnili, je povedal br. Kuralt dalje, na vodjo slovenskih demokratov g. dr. Žerjava. Ta jim je v neki vili v Boh. Bistrici izročil in odšel na roke

400.000 kron.

Ko so gg. Drofenik, Mrmolja in Kušar prejeli ta denar, ni bilo zraven g. Ureka. Prišel je pa je par dni pozneje k g. dr. Žerjavu in v zadregi mencek klobuk pred njim. Na vprašanje g. dr. Žerjava, zakaj se drži tako kisto, je odgovoril g. Urek, kako ni prav, da so drugi vse dobili, on pa nič. „Bi Vi tudi radi denar?“ vpraša dr. Žerjav hudomušno.

„Seveda bi, gospod!“ — je zajecjal g. Urek.

G. Žerjav odide na to v drugo sobo in prinese in odšteje strmečemu g. Ureku 30.000 kron na roko.

Na vprašanje br. Kuralta, če mu ni žal za tisti denar, ko so se vendar Samostojneži v prvem začetku pridružili v Beogradu Zemljoradnikom, je odgovoril Kuraltu g. dr. Žerjav: „Bežite, bežite, kadar jih bomo nicali, jih bomo že imeli!“

In imeli so jih, kadar so le hoteli, kadar so jih „nicali“. Zdaj razumemo, zakaj so Samostojneži izdali in zapustili Zemljoradnike, zdaj razumemo njihov „patriotizem“, s katerim so glasovali za slabo ustavo. Zdaj razumemo, zakaj se oni z Zemljoradniki ne morejo več združiti — zdaj razumemo, kaj ostajajo še nadalje v vladi.

Ko je končal br. Kuralt svoj govor, stopijo na zbor Srbijanci, odposlanci Zemljoradniške Stranke. Vsi trije bratje Komadinič, Sušić in Prohaska, so po vrsti govorili. Brat Komadinič je naglasil potrebo združenja vseh slovenskih zemljoradnikov s hrvatskimi in srbskimi zemljoradniki, da na tak način dosežemo moč in ureničimo naš program. Povdarjal je, da trpi srbski kmet ravno tako od srbske gospode — znane beogradske porodice — kakor trpita brata Slovenec in Hrvat. Dr. Prohaska je opisal pošteno in težavno delovanje Zemljoradniške Stranke v Narodni Skupščini in omenil zasluge očeta našega gibanja, velikega zadrugarja br. Avramovića. Poslanec br. Sušić je podrobno poročal, kako so se obnašali naši Samostojneži v skupnem klubu z Zemljoradniki, ošibal posebno bivšega poslanca g. dr. Vošnjaka, ki da je bil čisto navaden zaupnik demokratov, ki so prvi vse zvedeli, kar se je sklenilo zaupno med Zemljoradniki. Tudi je

br. Sušić na izrecno vprašanje, kaj je resnica o pogajanjih, odločno izjavil, da on kot poslanec o tem ničesar ne ve.

V imenu Hrvatov je govoril br. Turić in v svojem lepem živahnem govoru dokazal vso toпло ljubezen Hrvatov do Slovencev. Naslikal je obupni položaj kmetijskega prebivalstva po južnih krajih naše države in posebno povdarjal, da bi že zdavnaj bilo v Jugoslaviji kakor je danes v Rusiji, če bi ne bila Zemljoradniška Stranka tisti jez, ob katerem se mora razbiti revolucija od zgoraj in od spodaj. —

Na shodu je prisostvoval bivši državni poslanec na Dunaju, voditelj dalmatinskih kmetov, g. Smolaka, ki je tudi danes na naši strani z vsemi svojimi simpatijami in upamo, da bo tudi — s svojim talentom.

Po izvolitvi pripravljalnega odbora (predsednik br. A. Mahen, odborniki br. Kuralt za Gorenjsko, br. Grobovšek za Dolenjsko in brat Dolinar za Sav. dolino) je predsednik Mahen zaključil ta prvi, krasno uspeli shod Zemljoradniške Stranke v Sloveniji.

Led smo prebili, skopnel in stopil pa se bo sam! Zato vsi na delo in na svidenje na našem drugem velikem zboru, ki ga v kratkem skličemo.

Proračun in eksistenčni minimum.

Glasom različnih časopisov je vojni minister o priliki proračuna vnelo naglašal in dokazal, da znaša letna potreba na obleki, obuvalu in prehrani za enega vojaka, čujte in strmite, 40.000 kron ali 10.000 dinarjev. Nesreča, da ni imel kmet in delavec takih zagovornikov za časa ugotavljanja eksistenčnega minima, kateri se je za vaju trpina določil že od 2500 din. ali 10.000 kron naprej ter vaju izročil neumorno delujočemu davčnemu vijaku. No vladajoči psevd zastopniki kmeta in delavca ali vas ni osramotil vojni minister s svojim vrlim zastopanjem vojaštva. Kmet in delavec bosta pa poravnala vaš trud za njiju slabo zastopanje za časa volitev — ampak tako, da boste prenehali biti zastopniki.

Domače vesti.

Ali ste že poravnali naročnino za „Našo Vas“?

Kaj stane liter mleka? Sodišče za pobijanje draginje je svojčas določilo ceno živila. Določilo je ceno mleku po 8 kron za liter. Ceno govedini pa po 26 kron za kilogram. Zdaj pa ni več tistega sodišča. Cena govedini je med tem časom poskočila od 26 na 32 kron in še več, cena mleka pa je ostala še vedno 8 kron. Okoličanom, ki vse to vedo, ne gre v glavo, zakaj sme cena mesa poskočiti kar za 6 kron in še več pri kilogramu, mleka pa ne smejo dražje prodajati, dasi ni bilo nikjer razglašeno, kaj se sme in ne sme, odkar je zamrlo tisto kratkotrajno sodišče za pobijanje draginje. Na trgu prihaja vsak čas do neljubih prizorov, policaji pograbbijo danes enega, jutri drugega okoličana ali okoličanko in jih tirajo na policijo. Kam pridemo, če bo šlo tako naprej? Kaj bo še le spomladi? Prosimo kr. glavarstvo, kot oblast za okolico, da napravi red in določi za mesto in okolico pravične cene vseh produktov in artiklov, ne samo mleka, ker niso vsi okoličani bogataši, ki v mesto mleko prodajajo.

41 jih je, namreč bivših delavcev v državni cinkarni v Gaberju pri Celju, ki ne dobivajo penzije, kakor bi jim pripadala po njihovi službeni dobi. So med njimi zelo revni starčki, ki so

služili in delali do 40 let v tej tovarni. Vsi poskusi v Beogradu, da bi se kaj doseglo za te siromake, so se izjalovili. Ministri so obljubili, pa nič storili. A podrejene domače oblasti? In uprava cinkarne? Zganite se! Saj so io ubogi starčki, ki še znajo biti hvalježni.

Vsem našim somišljenikom in naročnikom svetujemo, da kupujejo svoje potrebščine v Celju samo pri tistih trgovcih in podjetnikih, ki naš list podpirajo z inserati. Zvesloba za zvestobo in roka roko umiva. Za danes prav posebno priporočamo mladega lrgovca g. Antona Fazarinca, ki je otvoril svojo trgovino „Pri kmetu“ (poprej Srime) na cesti Kralja Petra. Je mlad in je prišel tudi iz vasi.

Da je „Naša Vas“ preučena, pravijo nekateri gospodje, ki mislijo, da je za zemljoradnika le robata pisava, kakor jo pišejo neki naši tedniki, ki lazijo po vaseh. Mi pa mislimo, da je tudi za naše vaščane glajša beseda, lepši slavek, višji ton, kar povzdiguje njih čisto srce. Seveda za žganjarje, primojuševce in za vse neumite in neoprane jezike „Naša Vas“ ne bo pisala.

Socijaldemokratski list „Naprej“ toči krokodilove solze za SKS, ki so jo zemljoradniki razbili. Napada brata Mahena, kot avstrijskega feldvebeljua. Ne ve pa, da je brat Mahen ležal v graških ječah l. 1914., takrat ko so mnogi preglasni današnji voditelji socijalspatriotov in njih najnovejši bratci ministerski Samostojneži ali verižili ali pa hodili v oberlajtnanskih uniformah. Tudi ne pove „Naprej“, kako je nekemu njegovemu prvaku tekla iz nosa kri, ko je bilo treba glasovati proti „Obznani“ naperjeni proti delavcem.

Zemljoradnik. Naša beseda „kmet“ ne odgovarja popolnoma vsem vrstam vaščanov. Ponekod pomeni ta beseda le premožnega vaščana, dočim imajo manj premožni vaščani v reznih krajih razna imena. Zato je najbolje, da se privadimo besedi Zemljoradnik, ki označuje večjega in manjšega kmeta, da ne bo jeze med „gruntarji in kočarji.“

Naša mladina. Naša mladina na vseh visokih šolah, doma in na tujem, je sprejela z največjim navdušenjem pokret našega Zemljoradnika za njegovo politično in gospodarsko svobodo. V Pragi so naši mladi študenti, zavedajoč se svoje dolžnosti do naše vasi, iz katere so šli v svet, ustanovili Zemljoradniški klub, da bi se že zdaj pripravili na delovanje za „Našo Vas“ in v naši Zemljoradniški Stranki. V odbor so izvoljeni: Za predsednika Bogdan Jarakula, za podpredsednika Štefan Račič, za tajnika Milan Stupar, za blagajnika Horvat Joža, za knjižničarja Ivan Marinko. Mladina naprej! V tvojih rokah je bodočnost.

Ubijmo draginjo.

Vse tarna o draginji!

Današnji politični parlament seveda nima smisla, da bi rešil to važno gospodarsko vprašanje, ker mu je poglavitna politika, vsled česar draginja raste s čudotvorno brezskrbnostjo in doslednostjo. To vprašanje bo rešil le gospodarski parlament, kjer bomo mi kmetje vajeni dela od zore do mraka, reševali le gospodarska vprašanja in postavljali ministre, ki kaj znajo in hočejo delati.

Po naši preprosti zemljoradniški pameti je izvor draginje in lek zoper njo priprosl. Vemo, da pred vojno ni bilo današnje draginje, vemo pa tudi, da ni bilo toliko denarja kot danes

danes v prometu, če še ta naš papir zasluži ime denarja. Glavni izvor draginje je preobilica papirnega denarja ki mora biti slab, ker je slabo vse, česar je preveč na svetu. Plevela mi med žitom več zraste ko žita, če ga pravočasno ne izrujem. Tako nas uči vsakdanja skušnja in če hočemo odpraviti to draginjo, moramo odpraviti ta plevel, to je preobilico denarja, ki gospodarsko duši in ga bo zadušilo, če gre tako naprej.

Kako odpravimo plevel? Za to imamo več načinov, ki so boleštni, kakor je vsako zdravilo grenko. Toda začeti moramo, ker sicer se pogubimo.

Gospodarski parlament zmanjša množino današnjih bankovcev na ono množino, ki je pred vojno odgovarjala davčni moči dežel, katere tvorijo današnja Jugoslavija. Recimo, da bi to bilo 500 milijonov denarjev, ker štativstlike nimamo ravno pri roki.

Istočasno bi morala vlada, katero postavi gospodarski parlament, usivarili za omenjeno zmanjšano količino denarja prisilni kurz, da bi bil al pari s švicarskim frankom, to je dinar enak franku. V zvezi s tem kurzom bi morala država določiti vsem predmetom predvojno ceno, oderuhe pa v slučaju potrebe s kaznijo naučiti, da bi to ceno spoštovali.

Na ta način bi nikdo ne bil oškodovan. Kajli ne morem imeli izgube, če dobim za jeden dinar tisto blago, za katero moram danes plačati 10 dinarjev. Imeli bi samo manje denarja, ki pa bi bil desetkrat toliko vreden kakor prejšnji.

Nasprotniki bodo zakričali: „Kaj pa poreče temu inozemstvo?“

V svoji državi, kjer smo sami svoji gospodarji, lahko napovemo kurs denarju, kakor nam je prav. Seveda bode „prijateljska“ antanta zakričala, ker se s tem mora nehati prijateljski rop našega narodnega premoženja. Antanta je tista, ki je našemu denarju oktroirala kurs, da je naša krona vredna danes 2 centliama in še manje. Ono nam sme oktroirati kurz, mi bi tega ne smeli v lastni državi? Če bi mi imeli danes toliko zlata v državni blagajni, kolikor kroži v državi papirnega denarja, to je, da bi bil ta papir popolnoma krit z zlatom, bi antanta kljub temu rekla, da krona vredi le 2 centima. In kaj naše žito, živina, les in drugo, kar gre čez meje, ni zlato? Ali je vol iz Jugoslavije manj vreden, kakor francoski vol? Če bo antanta vpila, kaj bo? S početka bo naš uvoz prenehal. Prava reč, če neha! Mi lahko par let izhajamo brez vsakega uvoza. Meščanstvo naj pokaže trdno naravo kakor mi kmetje, pa bo šlo. Brez svile in drugega luksuza bomo že živeli. Nasejali bomo toliko lanu in konoplje, da bodo tudi gosposke dame v fini domači raševini dopadle, njih moške pa lahko na prste izračunali, da je naša trgovska in plačilna bilanca aktivna, kar ni v kvar dobremu stanju valule.

Živeča imamo dovolj, stradali ne bomo, če uvoz prestane in sosedje, če bodo hoteli nam prodajati, bodo morali nas spoštovati in nas v tem oziru posnemati, v prvi vrsti Nemci ki rabijo naš živež. Sicer se bo naša industrija bolj razvijala ter več producirala, da nas v čim večji meri osvobodi od tujine.

Kakor hitro bodo antanta in naši sosedje videli, da stojimo na lastnih nogah, bodo krenili drugo pot. Najbližji sosedje, to so na razvalinah Avstrije nastale države in pa Nemčija, vzdihujejo istotako pod antantino peto. Te države bodo sledile nam; mi priznamo njihovemu denarju enakost z našim, če to storijo, kakor mi. Tako

bom jaz kupil za svoj dinar v Nemčiji to, kar bo Nemec kupil v Jugoslaviji za svojo marko. S temi sosedi moramo imeti tudi carinsko unijo ali zvezo. da bo večja zaupnost. Tako bi se otresli plemenite antante, ki nam je ugrabila kos za kosom jugoslovanske zemlje, sedaj nam pa grabi naše premoženje. Hoče pokupiti za slepo ceno naša naravna bogastva in ko nas bo do cela gospodarski zaslužnjila, bo sama kurz našemu denarju vzdignila, da bi imela zopet tu dobiček. Tlačila ga bo pa dollej, dokler nas ne bo zaslužnjila.

Pod narodnim premoženjem ne umevamo mi zemljoradniki samo naše zemlje, temveč tudi naše pridelke, Kaj mi pomaga, da sem na zadnjem sejmu dobil za par volov 30.000 kron? Za takšne vole sem pred vojno dobil okoli 400 goldinarjev, plačal sem davek, oblekel družino ter sem lahko kupil druge vole za 300 goldinarjev in jih redil. Danes tega ne morem, ker je vol vsak dan dražji, pa še bo dražji, ker jih več ne bo. Izvozili so jih na tisoče v Italijo pod našimi samostojnim ministrom Puceljcem. Ti papirni milijoni nam volov ne bodo nadomestili. Zato je žalostno, da se drznejo naši vladni samostojneži poslanci metati nam pesek v oči, češ, da to velikansko izvažanje živine koristi našemu zemljoradniku in delavcu. Res je, koristi že, pa le posameznim prekupcem, ki kupujejo za krone za lire pa prodajajo. S tem pomagajo svojim žepom in Italijanom, vzdigujejo vrednost italijanskemu denarju, vrednost našega denarja pa tlačijo k tlom in na nič.

Vsega tega ne bo, ko naša zemljoradniška stranka uredi valuto, to je vrednost našega denarja, tako, kakor smo zgoraj omenili.

Naš prihodnji parlament z večino zemljoradnikov bo določil, da sme izvažati le producenti odnosno njegove zadruge, gospodarski parlament bo določil, da ne bodo šli več pridelki kmetu skozi roke tisočev špekulantov, ki plačujejo kmetu le malenkost, masne dobičke pa spravljajo v svoje nenasitne od samih ministrov požegnane malhe in s tem še večjo, draginjo delajo.

O drugem načinu pobijanja draginje spregovorimo prihodnjič.

Zelo prijetno pri ribanju hrbta, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože, zob in ust deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči „Elsafluid“. Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojnatne steklenice ali 1 specialna steklenica skupaj z zamačem in poštnino za 48 K pošljite: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg št. 318, Hrvatsko.

Sprejemem žensko moč,

prvovrstno knjigovodkinjo za lesno trgovino. Ponudbe s pričevali na Rudolf Dobnik, lesna trgovina, Celje, Pod grofijo št. 5.

Pri nakupovanju se sklicujte na oglase v „NAŠI VASI“

Kavo, cikorjo, sladkor, žganje, sol, milo, cerkvene sveče, sveče za krst in svečnico ter sploh vse špecerijsko blago kupite najcenejše v novo urejeni špecerijski trgovini

J. Dečko, (tik farne cerkve)
(prej Milan Hočevlar), podružnica Ljubljanska cesta nasproti Nar. doma. Kdor enkrat kupi, ostane odjemalec.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“
kot kosmetikum

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najboljše sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamačem in poštnino za vsakega:

3 dvojnatne ali 1 specialna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 specialnih steklenic 168 K

24 dvojn. ali 8 specialnih steklenic 280 K

36 dvojn. ali 12 specialnih steklenic 394 K

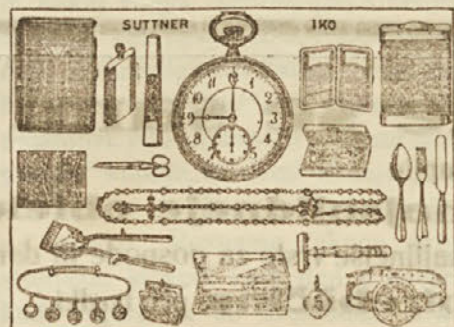
Poštnine prosto na Vašo pošto. Kdor čenar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

Primo: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in K 7-50; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lisoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 318, Hrvatsko.

Našli bodete

za lasno uporabo in darila predmete v zlatu, srebru, nakile, ure, verižice, prslane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske, ter od raznih potrebščin

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana, št. 979.

kaj iščete

pri znani firmi Suttner po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku.

Žlice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, strojeve za brijanje, nažigače i. t. d.

vsebuje sjajni katalog s slikami od

Došlo je fino angleško blago!

Vsakovrstne športne, lovske, promenadne in salonske obleke izgotavljam po najmodernejšem kroju točno in solidno 5-1

MAKS ZABUKOŠEK
CELJE, Cankarjeva ulica št. 2.

Naznanilo.

Dovoljujem si Vas vljudno opozoriti, da imam redno v zalogi vse v vojaško opremo spadajoče predmete. Izdelujejo se vse vrste uniform, čepic, kakor za vojake, železničarje, policijo, žandarje, finančne stražnike, poštarje, ognjegasce itd.; istotako tudi vsakovrstne športne čepice za gospode, dame in otroke. Velikanska zaloga kožuhovine in kožuhovinskih izdelkov. Prevzamem vsa v mojo stroko spadajoča naročila ter izdelujem iste točno in po najnižji ceni.

Švitke kožuhovine se prevzamejo v snaženje kakor tudi vse vrste kožuhovine čez poletje v shrambo. Kože vseh vrst se prevzamejo v ustrojenje. Surove kože kupujem po dnevni ceni

M. FRÖHLICH

krznarija in izdelovalnica čepic
CELJE, Kralja Petra cesta 11
15-8

USNJE

vseh vrst po najnižji dnevni ceni dobite pri tvrdki

F. FAGANEL
Gosposka ul. 26
CELJE.

Ako nočete, da Vam perotina pogine od kolere,

! dajte jo cepiti s cepivom in serumom, ki ga dobite v najboljši kakovosti in vedno svežo pri !

„Jugoslovanskem Serum-Zavodu D. D.“, Zagreb
Blenička cesta št. 21. 2-2
Telefon 14-45. Brzjavlj: Serum, Zagreb.

Širite list

„Naša Vas“

FRANJO BIGAJ

urar državne železnice
CELJE, GLAVNI TRG 14

Zaloga zlatnine in srebrnine kakor tudi žepnih in stenskih ur in budilk najboljše vrste po najnižjih cenah. Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah proti 2 letnemu jamstvu. 26-8

Prepričajte se sami

da kupite

najceneje in najsolidneje obleke za gospode in dečke. Sukno najfinejše vrste za gospode in dame.

Vse krojaške potrebščine pri tvrdki

Celje IVAN MASTNAK Celje
Kralja Petra cesta št. 31. 15-8

Istotam izdelovanje oblek po najnovejši modi

Lastnik, izdajatelj in odgovorni urednik: A. Novačan.

Oglejte si 52-7
manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje-Gaberje št. 16,

nasproti vojašnici Kralja Aleksandra.

Priporoča se vsem odjemalcem:

:: na drobno in debelo. ::

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah: na primer sukno za moške in ženske obleke, celof, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

„Pri kmetu“**ANTON FAZARINC**

(preje Srimc)

CELJE, Kralja Petra cesta.

Priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega in kolonijaln. blaga, semen in deželnih pridelkov.

Postrežba točno in solidna!

Cene zmerne!

Kupuje vse vrste deželnih pridelkov. 15-8

Priporoča se tvrdka

PETEK & DRUG,

CELJE

trgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom in kupuje vse deželne pridelke ponajvišjih dnevnih cenah. 15-8

Kupim okrogel les

na vagon naložen franko vsake postaje v tuk. okolici ali franko Celje in tudi stoječ les v vsaki množini. Ponudbe poslati na

IVO ČATER,

parna žaga v Celju. 4-3

FRANC SODIN

tovarna strešne in zidne opeke

LJUBEČNO pri CELJU,

:: poštni predal 73 ::

Gostilna in veleposestvo Bukovžlak 15-8

Izdelovalnica sodavode in pokalic

Gaberje št. 8 pri Celju

nasproti vojašnici Kralja Aleksandra

se vsim cenjenim odjemalcem toplo priporoča. :: Postrežba točna in solidna.

A. M. BALDASIN.

ŠPECERIJSKO BLAGO

se najcenejše kupi pri tvrdki:

ANTON MOČNIK, Celje

Glavni trg št. 8. 15-8

ZLATARSKA TVORNICA!

Izdelovanje srebrnine in zlatnine, specijalitetne doze za svalčice in smodke. — Občinstvu se toplo priporoča

IVAN BEUC, CELJE

Gosposka ulica. 26-8

Franč Čater

posesnik in lesni trgovec v CELJU se priporoča 15-8

za nakup in prodajo vsakovrstnega lesa.

Samo v hiši št. 25!**M. Baumgartner**

CELJE □ Gosposka ulica štev. 25 □ CELJE

Velika zaloga vsakovrstnega novega pohištva domačega in tujega izdelka.

Divani, madraci, pernice, odeje, i. t. d.

Kompletna oprema za novoporočence.

Cene zmerne. 17-5

Delo solidno.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo Franjo Vehovar, Celje.

Prevzame vsakovrstna stavbena in pohištvena dela ter jih v najkrajšem času izgotovi. Velika zaloga vsakovrstnega pohištva. :: Delo solidno. :: Cene zmerne. :: Za blago se garantira. 15-8

TISKARNA A. RODE

Vizitke, poročna naznanila, zavilki, pisma, računi, bolete, vabila, lepaki, letaki, posmrtnice, cirkularji, stroškovniki, trgovske karte, knjige v vseh velikostih, brošure, časopisi ter sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v eni ali več barvah. :: Izdelovanje štampilj iz kavčuka.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela ceno in okusno.

CELJE, RAZLAGOVA ULICA 12.

Tiska: A. RODE, Celje.